Ч. 55. (226)   Львів, неділя, дня 27. лютого 1916.   Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 6 сот.
На провінції 8 сот.
В занятих терітоpіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Виходить що дня рано.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12.— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 20 сот. Надіслане 50 сот. за стрічку, а в оповістках 40 сот., в редакційній части 60 сот. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстрілениим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

З нашої „кервавої книги.“

(1876—1916.)

(с) З пребогатого архіва памяток і документів, що вічно свідчити-муть перед судом історії про насильства, яких допускало ся московське правительство над українством, виводимо нині один спомин. В сім році минає сорок літ від виданя царем сумної памяти указу з р. 1876 про заборону українського письменства, що по думці російських державних кругів, мав бути послідним смертоносним ударом для всего українства в Росії. — Не здійснились надії царських слуг, а те нове насильство ще раз уявило наглядно, що ніяка сила, не скує душі живої, ні слова живого!...

Початок 70-их років приніс зі собою подих обновлюючого ся житя, оживляючого ся національного руху на Україні. Осередком того житя став Київ, де після розгрому кирило-методіївських братчиків, підросли нові сили. На овиді українського наукового житя появляють ся імена такі як Антонович, Драгоманів, Чудинський, Житецький, Науменко, Михальчук, в тім часі здобувають собі славу Нечуй-Левицький, Мирний, Кониський, Старицький і Лисенко. В Одесі являєть ся Кропивницький, основує свою славну театральну дружину, з якою об'їздить городи лівобережної України... Одним словом зацвітає житє. Російська цензура стала відноситись лагіднійше до українського слова. Та на жаль все те не тривало довго.

Діяльність київських громадян послужила приводом до нових правительственних заходів проти українства. В наслідок наклонів і донесень, які лякали російське правительство успіхами українського „сепаратизму,“ заряджено окрему комісію зложену з міністра внутрішних діл, міністра народної освіти, оберпрокуратора св. Синода головного начальника III відділу царської канцелярії і тайного совітника, а явного денунціянта Юзефовича, яка мала ту справу провірити й розслідити. Референт тої комісії згаданий Юзефович представив українство як польсько-австрійську інтриґу, звернену на те, щоб відірвати Україну від Росії, а комісія зі свого боку підчеркнула небезпеку в українстві галицькім не звязанім цензурними російськими обмеженями і настроєнім ворожо для російського правительства, через його заборонні заходи проти українства. В протоколі комісії сказано що політична ідея української самостійности „есть измышленіемъ австрійско-польской интриги,“, що „кіевскіе украинофилы являются солидарны со своими единомышленниками въ Галиціи“, що „належало бы въ єтихъ видахъ оказать поддержку галицко-русской газетѣ „Слово“. Доїчно тої послідної справи „полагалось бы предоставить шефу жандармовъ войти въ ближайшіе соображенія касательно оказанія редакціи газэты „Слово“ негласнаго денежнаго пособія.“

Комісія порішила стежити за галицькими видавництвами не допускати до Росії все що моглоби впливати на розвій українського житя, а натомість піддержувати грошевими підмогами й иньшими способами москвофільські виданя й москвофільський рух в Австрії, та вжити вс х способів, щоби придавити український рух в Росії, — Як вислід праці згаданої комісії та як її завершенє появив ся в маю 1876 року царський указ, яким 1) заборонено привозити в межі російської держави які-небудь українські книжки і брошури видані за границею 2) заборонено видавати на українській мові всякі оригінальні твори й переводи за виїмком а) історичних документів і памятників б) творів гарного письменства (з застереженєм що-до правописи) 3) заборонено українські вистави і відчити так само й печатати українські тексти під нотами 4) замкнено видавництво часописі „Кіевскій Телеграфъ,“ якої співробітниками були київські громадяни.

Наведений царський указ говорить сам за себе дуже вимовно. З його появою всяка літературна чи громадська робота стала неможлива бо на ділі пильність та строгість цензури йшла так далеко, що українська книжка могла від тоді появитись хиба... через недогляд. Заборона з 1876 мала той наслідок що українська робота переносить ся до Галичини. І тут зачинаєть ся нове історичне післанництво Галичини, на яку спадає завданє бути піємонтом для українства.

Не місце й не пора говорити тут, як сповняла Галичина своє завданє, чим вона стала тоді для житя цілої Укваїни та українського руху. Що йно по війні дадуть ся оцінити висліди роботи послідних сорок літ, коли то, какажучи словами проф. Грушевського був час, що закордонні Українці „жили галицькими подіями й інтересами“, що було „корисним доповненєм до культурних справ російської України, заховуючи її від новної односторонности.“

П. Д.

З дневника У. С. С.

(18. VI. 915).

Ми стояли в лісі коло села Викторова; оба курені в першій боєвій лінії. З дня на день сподівались дальшого походу вперід, на княжий Галич. Настрій між товаришами як найліпший, всі були під вражінєм скорого походу з високих Карпат за відступаючим ворогом. Кождий тілько і думав, що ось-ось підемо дальше „визволяти братів Українців з московських кайдан“. Кождий тілько і роздумував, куди спрямуємо свої кроки в тім великім наступі на відвічнього ворога. Вправді всі були певні, що найблизша наша ціль — Галич, твердиня з великими природними перешкодами, але рівночасно кождий пригадував собі великі трудности карпатських боїв, укріплені верхи, велику ворожу перевагу — і крім почутя гордости іззa сповненя великого обовязку, свідомість моральної сили розбуджувала найкрасші надії.

Ні, не спинить ворог нашого наступу, він мусить податись назад, далеко, аж ген в темні холодні нетри. звідки дикою ордою накинув ся в такій скаженности на наш культурний доробок. Наша ціль ясна, дорога далека... Минули дні морального пригнобленя, зловіщого передчутя, минули раз на все! Ми йдемо

„Вперед, вперед
до ясних мет,
на стрічу сонцю золотому.“

А воно немов відчувало нашу радість, немов старалось як найдовше пестити нас своїм блеском, а ясними лучами так і манило все на схід, все дальше і дальше, аж ген, куди оком не зглянеш. Пізно ховалось на краю небосклону, здавалось на те тілько, щоби на другий день ще яснійшим світлом манити нас вперід аж до остаточної побіди.

Недалекий простір 2—3 клм. ділить нас від Дністра. Він круто веть ся, бє филями о береги, немов хоче перебитись на стрічу Січовому Війську. Несе гордо широкі филї; вони відбивають ріжними красками, що має містичні русалки залюбленого хлопця, манить сих хлопців-молодців все близше і близше до свойого русла.

І ми зближались. Поволи, крок за кроком, підходили чим раз близше, щоби з відповідної віддалї викинути ворога ще дальше.

Навіть ліс приноровлював ся до наших рухів. Від легкого вітру потрясав тихонько листками дерев, немов зі страху перед битвою, до котрої ніс нас кождий крок вперід. Немов жалів над тими, яких смерть могла кождої хвилї забрати з нашої ґромади

Ночи бували тихі, якісь таємничі. На небі великим стадом розбрились зорі, а над ними плив місяць по широкім просторі.

По одній такій ночи прийшов для нас раненько 18. VI. приказ вислати з кождої сотнї більший рій під проводом офіцирів на передні полеві сторожі (фельдвахи). Приказ відносив ся і до нашої сотнї (Чмоли).

Сотник визначив І-ший рій І-шої чети. Ми ще спали, коли сотенний ординанс приніс приказ нашому роєвому, десятникови тов. Лісевичови. Той побудив хлопців. До кількох хвиль були ми готові.

Баґнет на кріс!

Команду виконано. Перед роєм станув четар, Осип Яримович (тепер сотник) і переглянув людий.

В право в бік! За мною руш!

Ішов попереду з крісом, ми за ним. Яких 800 кроків ішли лїсом. В короткім часї ми опинились на краю лїса, перед дорогою. Тут застали ми наші послїдні полеві сторожі. Після приказу мали ми іти дальше, до недалекого лїса, від якого ділило нас вільне поле, около 900 кроків ходу. В тім лїсі були російські передові полеві сторожі, які треба було прогнати і заняти їх позиції.

Цїла трудність полягала в тім, щоби незамітно підійти через поле.

Ми вийшли на дорогу і стали обережно посуватись полем. На право від нас побачили ми инші відділи, що рівнож зближались до того самого лїса. Над ними уносились дими з російських шрапнелїв. Ворог відкрив їх і став острілювати артилєрією. Але відділ не відступив, лише пересунув ся ще більше на право. Один тілько ранений стрілець попав в російські руки.

Ми на хвильку пристанули.

Долів!

Всї кинулись на землю, а четар став розглядати лїс далековидом.

Руш!

В розстрільній посувались ми дальше. Але хоч як обережно підходили, все таки замітили нас російські полеві сторожі і почали густо острілювали. Трас! Трас! — тріскали над ухами кульки дум-дум. Ми сейчас, „долів“ і дальше

Сорок літ минає, як наша „кервава книга“ збільшила ся ще одним актом насильства, який перед історією світа остане для Росії документом вічної ганьби, а для нас свідоцтвом сили, що й в годину сеї світової бурі. і хвилевого захитаня, шепоче нам слова відради, що: ми не дамось!...

В справі достави воєнних бранців-Москалів до помочи при переведеню весняної управи.

Рільництво наше, яке до тепер розпоряджало надміром рільного робітника, з причини воєнних подій опинило ся в прикрім положеню недостачі робучих рук. Що найкрасші сили нашого селянства хоробро борять ся під австрійськими стягами — богато сезонових робітників, яких війна захопила на чужині полишило ся в бараках на заході, осталі в дома переважно менше здатні до праці.

Для доцільного переведеня весняної управи мусить прийти поміч зовні. Військові власти, які розпоряджають доволі високим контингентом бранців воєнних постановили доставити їх рільникам нашим до пільних робіт.

З огляду на се уважаємо за свій обовязок познакомити рільничий наш загал:

1) З услівями на яких військова управа бранців доставляє.

2) З заходами Краєвого Товариства господарського „Сільський Господар“ у Львові, задля облегченя услівий в держаню воєнних бранців через наші громади.

Ц. і к. військові власти, які управляють таборами воєнних бранців, видали в осени минулого року слідуючі постанови, управильнуючі уживанє воєнних бранців-Москалів до пільних робіт в громадах, а також до публичних і приватних робіт взагалі.

I. Справа живленя бранців.

Військові власти доставляють воєнних бранців до робіт в основі лишень на харч роботодавця (т. є. громади або приватного господаря) а як винагороду за харч платять 1 К. денно.

Винагорода ся обіймає: 1) харч, 2) опал, 3) освітленє.

Єслиби кошти удержаня бранця перевисшали квоту 1 К. то тягар сеї надвижки мусить понести роботодавець сам, бо військовий скарб не є обовязаний звернути сего рода видаток.

Подрібні услівя, які відносять ся до проживлюваня, винагороджуваня праці бранців, а також до виплати винагороди за удержанє роботодавцям подає рескрипт міністерства війни з дня 10, серпня 1915 В. XI. ч. 25.722. Роботодавці одержуть сей рескрипт від дотичних старость перед приділенєм жаданої партії бранців, щоби докладно обізнали ся з услівями ставленими міністерством. Кромі договору (контракту) найму воєнних бранців до робіт мусить роботодавець підписати в старостві заяву, що відомі йому услівя згаданого в горі рескрипту міністерства війни і що зобовязує ся додержувати їх, бо лишень по зложеню такої заяви може одержати жадану партию бранців-робітників.

Задля ощаджуваня мяса закупило міністерство війни значний запас риб, та призначило їх для виживленя бранців. Роботодавці, які в своїх господарствах затруднюють більше як 50 (пятьдесять) бранців-робітників обовязані є найменьше 2 рази тижнево спровадити морску рибу зі складу дотичного табору воєнних бранців.

Роботодавці, у яких працює низше 50 бранців не мають сього обовязку; могуть однак довільно скористати з сьої здорової страви для проживленя занятих у них бранців-робітників.

II. Справа поміщеня бранців.

Військова Управа застерігає собі, що видаванє бранців до робіт наступить лише тоді, коли кромі забезпеченя виживленя роботодавець викаже ся, що має відповідне поміщенє для бранців і для їх сторож.

III. Одіванє воєнних бранців.

В основі одіванє воєнних бранців є обовязком дотичних таборів. Табори вимінювати будуть непридатну одіж на одіж прихожу до ужитку. Команди станиць жандармерії при патрольованю і візитованю місць праці, обовязані зготовляти списи, в яких має бути подана скількість і рід одежи потрібної бранцям. Списи сї мають висше згадані команди передавати команді таборів, з яких бранці походять.

Господарі (роботодавці) обовязані є пильно наглядати, щоби заняті у них як робітники-бранці під ніякими позорами не міняли військових одягів своїх на звичайні цивільні особливо щоби не носили цивільних шапок.

Покликані до надзору військові власти мають в сім напрямі провадити як найстислійшу контролю.

IV. Винагорода воєнних бранців за роботу.

Роботодавець, який займає в своїм господарстві воєнних бранців обовязаний є платити бранцям денний даток в квоті 20—30 сот., залежно від більшої чи меньшої видатности праці бранців.

Бранці-підофіцири мають побирати даток 30-сотиковий денно о скілько є наглядачами роботи бранців.

(Кінець буде).

Спізнена благодать.

Лихварські цесії ріжними ґешефтярами дурничкою набутих вірительностий що належали ся селянам за ріжного рода свідченя на річ воєнного Скарбу, можна уневажнити, а цесіонарів ще до вязниці всадити на підставі нашим селянам незнаного ще нового закона про лихву, обнятого цїсарським розпорядком з дня 12/10. 1914. а обовязуючого від дня 20/10. 1914.

Цілию сего закона є викликана війною охорона довжників перед лихварами.

Після нього стає неважною умова, наколи хто використує легкодушність, примусове положенє, слабший розум, недосвідченє або душевне подражненє другого в сей спосіб, що каже собі або третій особі за своє свідченє прирікати або уділяти взаїмне свідченє, котрого маєткова вартість стоїть в разячім непропорціональнім відношеню до вартости свідченя другої сторони. Уневажненє такої умови належить до цивільного Суду, котрий по ореченю неважности приневолює обі сторони до взаїмного зверненя собі навіть з відсотками всього, що вони з неважного інтересу на свою користь одержали.

Наколи-ж хтось знова з розмислом або зарібково набуває лихварську вже претенсію, щоби її доходити або дальше на другого перенести або сам таку претенсію доходить і переносить, доконує чин підпадаючий судовій карі.

Старий закон о лихві з 28/5. 1881. можна було примінити лише в справах кредитових і тоді коли кредитуючий віритель міг вести свого довжника до цілковитої господарчої руїни. Та новий закон примінює ся вже тоді, коли матеріяльна руїна довжникови цілком ще грозить а лише вартість взаїмного умовою зажаданого свідченя довжника стоїть в рязячім непропорціональнім відношеню до свідченя вірителя та підлягають йому ще недокінчені і невирівнані лихварські інтереси, які заістнували ще перед виданєм сього нового закона.

Закон сей обнимає не лише кредитову лихву (позички) але признає за неважну всяку лихварську умову, яка дотикає також річевої лихви навіть в торговельних інтересах.

Річева однак лихва обмежена новим законом лише до інтересів, які мають за предмет набутє або позбутє якоїсь речи чи права, а не відносить ся зовсім до умов на особисті свідченя, позаяк оцінєнє таких особистих свідчень залежить часто від обставин, які ледви дадуть ся зважити.

До хвилї виданя нового закона міг чинний жаль вірителя винадгороджуючий шкоду довжника увільнити його від укараня в дорозї судово-карній—новий закон такої скрухи і жалю вірителя вже не признає.

На підставі сього нового закона можна буде всякого рода недокінчені взглядно ще не вирівнані інтереси в судовій дорозї зачіпити і уневажнити. Коли перестане обовязувати мораторія, то процеса лихварські будуть на порядку дневнім тим їх більше, чим дальше відомість о сїм законї дотре до тих знищених жебраків.

Можна однак і перед знесенєм мораторії доходити своїх прав з тим застореженєм, що виконанє судового ореченя послїдує що-йно по мораторії.

Завис отже грізний меч над всякими спекулянтами на людській кривдї. Спізнена се благодать, а все таки благодать. Лїпше пізно як ніколи. Бо ми подекуди не на своїй, а таки вже на своїй земли. Гуцули вже дїдами на колись своїх, а тепер вже жидівских полонинах. Було би дуже пожадане і вказане, щоби тов. „Просвіта“ видало поучаючу книжочку про ті важні нови закони, яких так велике множество в часї війни видано, бо малі розміри ґазети не вистарчають на належите їх поясненє та обговоренє.

М. Яценьо.

Европейська війна.

Великі німецькі побіди на заходї.

Французи признаюсь ся до невдач. — Проломанє француського фронту.

БЕРЛЇН, 25. лютого. „Lokalanzeiger“ доносить з Женеви: „Втрати, які від понедїлка понесли француські військa на теренї обох найважнійших відтинків над каналом La Basse і над Мозою діткнули публичну опінію в Франції тим болючійше, що „Temps“ та инші француською пресовою кватирою інспіровані дневники ще передвчера рішучо твердили, що проти німецьких нападів, які піднято на північ від Soissous, під Arras і дальше на полудне, видано знамениті охоронні средства. Вже нинї признають, що події, яких доконано протягом послїдних 24. годин, не позволяють на се так оптимістично задивляти ся. Рівнож не можна заперечити сего, що Французи через ті втрати на фронтї Мози є сильно ослаблені. Про француське пораженє на захід від Souchez справоздавці очікуючи з військових команд близших відомостий не подають ніяких вісток“.

До сего, що вони потерпіли пораженє, вони самі признають ся. В своїм урядовім воєннім звідомленю згадують вони, що Німцї подібно, як попередного дня, нагально острілювали на північ від Верден їх фронт від Мози аж по область на полудне від Fromerzey та між правим берегом Мози а Oorues. Німцї сильно наступали але фронту не вдало ся їм переломити, Дальше признають ся, що мусїли на обох крилах цофнути свої боєві лінії, а іменно на одній сторонї за Sammegneux а на другій на полудне від Ornes.

ВЕРЛЇН, 25. лютого. „Tägliche Rundschau“ одержала з Женеви таку вістку: Військові справоздавці француських дневників думають, що бої, які тепер ведеть ся на західнім фронтї є початком величезної німецької офензиви, яка розвине ся як тільки поліпшать ся воздушні услівя. Особливо обговорюють питанє, в якім місци розпічнуть Німцї свій наступ.

На бесарабськім фронтї.

Ослабленя російських наступів. — Нові австрійські стрільна.

ВІДЕН. 24. лютого. „N, Wiener Journal“ доносить з Копенгаґен: Воєнний справоздавець „Речи“ стверджує, що осередні держави на Буковинї і над Стрипою сконцентрували мілїон жовнірів. В виду сего положенє росій-

---

підсували ся на череві. Четар що хвиля розглядав ліс. Кождий занятий собою і тим, що діє ся перед ним, там, в лісї.

Нараз чую: ранений! ранений!

Дивлюсь. тов. Лїсевич, блїдий відходить з помочию санїтета назад. Був ранений в руку; куля перебила кість.

Ми мали перед собою ще досить великі трудности. Лишалось нам ще около 200 кроків до цїли.

Знова підсуванє серед тріскоту ворожих куль. Не було приказу відстрілюватись. Так минуло більш пів години, заки ми осягнули ліс. Російські полеві сторожі відступили а ми стали окопуватись по відповіднім забезпеченю з боків і вишуканю полученя з другими віддїлами.

Довгий червневий день минув скоро серед окопуваня і перестрілки.

Над вечір прийшов новий віддїл під проводом хорунжого Ковалика, нас змінили.

Кождий з нас вже мрів о вигіднім спочинку в головних окопах, але доля судила, що сей день мав для нас закінчитись ще двома жертвами.

Якраз перед нашим відходом перестрілка стала живійша. По кількох хвилях почули ми нові крики болю. Двох товаришів було ранених в однім окопі. Ворожа куля перебила насип окопу і ранила тов. Білинського в руку і другого в правий бік. Товариші кинулись перевязувати ранених. Товариш ранений в бік, гуцул, тяжко стогнав з великого болю.

Ми вертали сумні і провадили раненого в руку тов. Білинського, котрий із-за упливу крови не міг іти о власних силах. Другого раненого несли на марах санїтети. Нещасний згинув до рана.

ських військ на тім фронті є дуже тяжке. В російській офензиві в Бесарабії можна завважати велике ослаблене, до чого також чимало причиняють ся незвичайно сильні становиска австро-угорських та німецьких військ.

Дальше доносить кореспондент, що осередні держави на обох крилах своїх військ, які борять ся против Росії, розвинули сильну акцію. Німці безперервно атакують коло Риґи. Цілию тих завзятих нападів є остров Ґлявдав.

„Московскія Ведомости“ доносять про нові стрільна, якими покористує ся німецька та австро-угорська артилерія, яких ділане є прямо страшенне, гірше від всього того, що дотепер бачено.

Швеція проти Росії.

ВІДЕНЬ, 24. лютого Тутешні дневники доносять зі Штокгольму: „Новоє Времл“ твердить, що шведська преса обговорює можливість шведської акції проти Росії. В Швеції — заявляє „Новоє Время“ — нема вже ні одної людини, ані одного сторонництва, яке думало би про війну з Німеччиною. Невтральність Швеції не є щиою. Мимоходом насуває ся ту порівнанє з Італією. Італія також зайняла з початку невтральне, вичікуюче становиско.

Становиско Румунії.

Голос румунського політика. — Бесарабія для Румунії.

ВІДЕНЬ, 24. лютого. „N. Fr. Presse“ доносить: Визначний румунський публіцист і політик Штурдза оголошує в дневнику „Euvantul“ широку статю під заголовком „Против невтральности“, в якій між иншим читаємо: „Одні кажуть: „в жаднім случаю не треба йти з Росією“, а другі: „на ніякий спосіб не можемо йти з осередними державами“. Слова ті подиктовані не патріотизмом, а пристрастю — заявляє Штурдза. А ми однак заявляємо: „в ніякім случаю не можемо остати невтральними. Супроти найвисших народних інтересів не повинно бути ніяких сторонництв або приватних змагань. Якеж мале значіне в історії народу має подія, чи в даній хвилї Філїпеску, чи Карп, чи може Марґільоман або Йонеску мав рацію. Я і ми всі се розуміємо, що наш край, який видав півтора міліона леїв на уруженя, не може остати в своїх дотеперішних границях, коли не хоче вийти з війни ослабленим і зубожілим, заведеним в своїх аспіраціях та зі зменшеним впливу на зовні. Не ваґаємо ся заявити, що коли воєнне щастє рішає в користь осередних держав, не можемо остати бездільно на одній місци, але мусимо здобути Бесарабію, хоч би ми мали понести найбільші жертви.

Перевіз муніції для Росії через Швецію.

ШТОКГОЛЬМ, 24. лютого: Тутешні дневники доносять: Після почвірного порозуміня в Штокгольмі спільно зробили шведському правительству предложене, щоби Швеція позволила перевезти через шведську область оруже і муніцію до Росії.

В Греції.

Ґен. Сарай у грецького короля. — Шпіонажа коаліції в Греції. — Веніцельоз у короля.

АТЕНИ. Ґенерал Сарай, командант коаліційних військ в Солуни, був в грецького короля на послуханю, яке тривало годину. Перед представником „Associated Press“ заявив він, що є захоплений корисним вислідом послуханя. Грецький король, як твердить Сарай, мав заявити, що грецька армія ніколи не виступить проти військ коаліції.

АТЕНИ. Правительственний дневник „Embros“ заявляє, що правительство мусить безпроволочно виступити проти тайних аґенцій, які чужі посольства в Греції закладають, бо вони розвивають підозрілу діяльність, яка загрожує краєви. Дневник вказує як примір на Румунію, де видано приказ арештовати всіх російських шпіонів. Назвавши всіх по имени, правительственний дневник доносить, що крім одної в послїдним часї урядженої при вулици Візарія в Атенах англійської аґенції є в Атенах ще чотири тайні англійські аґенції, а в Пірею одна. Крім того є ще в Атенах два французькі а одно російське шпіонське бюро. Крім того по цїлім краю їздять постійно шпіони почвірного порозуміня. Задачею тих шпіонів є не лише шукати пристановиск ворожих підводних лодок, але також спеціяльна шпіонська служба проти самої Греції.

ФРАНКФУРТ, 25. лютого (Ткб.). Frkf. Ztg“ доносить з Льондону: Після депеші „Daily Mail“ з Атен Веніцельоз мав з королем конференцію, як доси без жадного політичного висліду.

Дальші пожежі в Італії.

РИМ, 25. лютого (Ткб). Огонь цілковито знищив електричну централю в Conti і Valle коло Bergamo.

Поворот увязненого австро-угорського конзуля в Солуни.

ЖЕНЕВА. 25. лютого (Ткб) Австро-угорський ґенеральний конзуль в Солуни д-р Квятковський приїхав сюди з персоналом конзуляту.

Бої в Мезопотамії.

Великі втрати Анґлійців.

БЕРЛІН: „Lokalanzeiger“ доносить з Гаґи: Один англійський офіцир пише про бої в Мезопотамії та описує сю нужду, на яку англійські війська є там виставлені. Офіцирів згинуло так богато, що він як поручник мусів проводити двома сотнями та віддїлом артилерії. Ворог, яким проводили німецькі офіцири, не був нїколи більше віддалений чим на 100 кроків а його найліпші стрільці безнастанно остріловали англійські ряди. Навіть і в ночі засипували вони нас градом куль.

Франція нетерпеливить ся.

ЖЕНЕВА: З Парижа доносять: Hevre домагає ся від коаліції щоби вона безпроволочно розпочала зі Солуня офензиву. Французький нарід через те вже знетерпеливлений, бо Румунія через те не хоче прилучити ся до коаліції.

НОВИНКИ.

— Народнє учительство — атаманови У. С. Стрільців. Дрогобицкий відділ „Взаїмної помочи галицьких і буковинських учителів та учительок“ переслав своєму товаришеви полковникови У. С. Стрільців Гриневи Коссакови слідуюче письмо:

Наш Найдорожший Товаришу!

Ми, українське учительство дрогобицкого округа, зібрані в повнім числі на сходинах Тов. „Взаїмна поміч учительська“, перенятї невимовним чувством утіхи і радости, що Ти, бувший наш голова і невсипущий робітник на ниві організації народного українського учительства і шкільництва, добив ся власними силами в сїй великій світовій війні такого високого і вельми почесного військового становища і звязав нерозривно історію-традицію нашого національного війська в борбі за Україну зі становищем українського народного учителя.

Честь Тобі і глубока пошана наш Найдорожший Товаришу, що виставив нам доровказ, на котрий буде дивити ся з подивом для Тебе цїле народнє українське учительство як на первовзір величного нашого становища серед нашої суспільности.

„Взаїмна поміч галицьких і буковинських учителів і учительок“.
Відділ — Дрогобич.

Видїл: Василь Ратайский, Свщ. Василь Кункевич, Остап Мацан, Мальвіна Колужняцка, Іван Ліщиньский, Е. Кузів, Іван Романяк, Біліньский Методий. Слїдують підписи 33 членів.

— З наших національних здобутків. З Володимира Волинського наспіла вістка, що у місті появила ся перша урядова оповістка управи міста також в українській мові. Є се „Додаткове оголошене в справі поборення плямистого тифу“ датоване 16. лютого 1916, яке підписав ц. к. правительственний комісар Мартинець. Текст український поміщено на послїднім місци після польского й німецького. Ізза недостачі місця вістку про ту епохальну подію містимо звичайними буквами...

Так то люди людям благмаиять очи.

— Зі Стрия пишуть нам: Дня 25. лютого б. р. відбули ся тут збори Союза молочарського. По зложеню звітів через члена Управи Вп. радника-інж. Дудтку і Вп. о. Бабяка від Надзірної Ради — покликано тимчасово до Управи Впр. о. Матковського і Вп. дир. Кисілевського (на нас непристности відбуваючих службу воєнну членів Управи). Зборам проводив посол радник св. Левицький.

— Болгарський король і Ватикан. Урядове звідомлене подає до загальної відомости дуже важну подію, а іменно, що болгарський король Фердинанд погодив ся з Ватиканом, а в наслідок сего також і з княжною Пармы. Ся подія означає, що Болгарія відсунула ся від Росії і на релігійним поли. Причиною непорозумінь між королем Фердинандом а папою були хрестини княза Бориса. Жінка короля Фердинанда, княжна Марія Людвика Парменська породила сина Бориса, якого охрещено після рим. кат. обряду.

Король, на якого натискали русофільські посли і політики, старав ся намовити Курію, щоби позволила Борисови перейти на православє. Курія не хотїла на се згодити ся і тодї король в 1896 р на власну руку перевів зміну обряду князя Бориса. Хрестним батьком князя Бориса був російський цар Микола II. Се були часи, коли Болгарія бачила свою будучність в тїснім союзі з Росією.

Чин болгарського короля потягнув за собою офіціяльне признане його гідности Росією, Туреччиною та иншими европейськими державами. Дипломатичні зносини між Петроградом а Софією, які до сего часу були зірвані, навязано на ново.

Нині, коли Болгарія по тільки сумних досвідах цілковито зірвала з Росією, прийшло до згоди з папою і родиною, яка нікoли не хотїла признати самовільного кроку болгарського короля. То що Болгарія погодила ся з католицькою церквою, має величезне значіне для будучого уложеня релігійних відносин на Балкані.

— Польскі просвітні товариства проти німецького язика в Польськім Королївстві. В окупованій австро-угорськими військами части Польского Королївства відбуваєть ся під сю пору реорганізація народного шкільництва. Німецька мова малаб бути обовязковим предметом науки, починаючи від третої кляси.

Польскі львівські часописі доносять, що представники всїх польських просвітних організацій в Пйотркові запротестували однодушно проти сього проєкту. Протест має вручити осібна депутація ґенерал-ґубернаторови в Люблині. Згадані польскі представники жадають також виключеня німецького язика з доповняючих курсів для народних учителїв.

— Болгарський король в Кобургу. Дня 25. с. м. о год. 12. мін. 20. в полудне приїхав сюди з Віденя болгарський король разом зі синами.

— Втрати російської армії. Російський міністер війни Полїванов оповістив виказ втрат російської армії до половини вересня 1915. Він подає втрати тільки в приближеню, позаяк російська військова управа не веде докладних записок. По обчисленям Полїванова втратила російська армія в убитих около 900.000 людий. Ранених є 2 міліони 100 тисяч. з чого 700 тисяч буде могло вернути назад на поле бою. В австрійсько-угорськім полоні находить ся 500 тисяч, а німецьким один міліон 400 тисяч. Загальні втрати Росії, після здогаду міністра війни, виносять майже 5 міліонів жовнірів в убитих, ранених і полонених. — Ті числа втрат подають, що армія російська до половини вересня втратила около 4 процент цілої своєї людности.

— Здержанє пакункового руху до Туреччини. Наслідком розпорядку Міністерства торговлї з 22./II. 1916 ч. 4975/П. ех 1916 здержано ізза перевозових трудностий аж до відклику рух приватних пакетів до Туреччини.

— Нові податки у Франції. Парлямент ухвалив однозгідно закон, який накладає на надзвичайні воєнні доходи надзвичайний податок.

о. ПАВЛО КОПКО

завідатель парохії Малнів деканату мостиського спочив в Бозї в Перемишли дня 18. лютого 1916 в 28 році житя, а 5 священства.

Покійний при недостачі священників підчас наїзду при слабім здоровлю, ревно сповняв функції священничі від рана до пізної ночи. Велика прикрість, яка його стрінула в липни минулого року надвиражила його сил і спричинила смерть. — В. Є. п.!

Йоанна з Барзиньских Струмінська

вдова по приходнику Батькова

померла осмотрена наисв. Тайнами, по довгій і тяжкій недузі в Кутах у зятя о. Цебровского дня 12. лютого в 76 р. житя.

Похорон відбув ся дня 15. лютого с. р. — В. Й п.

НОВІ КНИЖКИ.

КРАСНОВ: Що тепер дїєть ся в Росії? Видане „Союза визволеня України“. Відень, 1916, 16°, 16 стор. Цїна 10 сот. — Наведена брошура се відбитка статї д. Краснова з „Вістника Союза визволеня України“, яка друкувала ся в числі з 30. січня с. р. Н-р. 69—70, а тепер вийшла окремим виданєм для поширюваня її поміж російськими бранцями. Автором — російський публіцист, що як раз перебуває в границях Росії і все те бачив навіч, про що інформує своїх полонених земляків. Брошура написана простими словами зрозуміла навіть менше інтеліґентним читачам — малює невідрадне сучасне положенє російських горожан, що їх гнете важка рука царського диспотизму.

ГОСТИНЕЦЬ. Вязанка оповідань для українських жовнірів. Зібрав о. І. Відень, 1915, мала 8°, 32 стор. + 2 ілюстрації. Цїна 50 сот.

На зміст сьої збірки зложили ся такі вірші та прозові оповіданя: 1. Австрійський народний гимн; 2. о. Софрон Глїбовицький: Молитва; 3. Боже провидінє; 4. Май; 5. З народного переказу; 6. Цьвіточка ясна; 7. Василь і Роман; 8. Масляк: Весняний вечер; 9. Сильнїйша як огонь віра; 10. День гасне; 11. Ми такої заміни не зробимо; 12. Вічна любов; 13. Смерть українського Стрільця; 14. І. Н.: Борцям; 15. Герой; 16. о. В. Н.: Тобі мій рідний краю. ік.

ОПОВІСТКИ.

Недїля, дня 27. лютого 1916

Нинї: 27. лютого гр.-кат. Кирила, римо-кат. Леандра б.

Завтра: 28. гр.-кат. Онисима, римо-кат. Романа.

○ Львівський Український Нар. Театр Тов. „Бесїди“ у Львові під управою Василя Косака.

В недїлю дня 27. лютого 1916. саля тов. Дністер ул. Руська ч. 20. „За двома заяцями“ або „Панська губа, та зубів нема“. Комедія в 4. дїях Старицького. Білети продають ся раньше в Нар. Торговлї а в день вистави від год. 5. при касї театру.

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 26. лютого.

На російськім і італїйськім фронтї нїчо замітного.

На балканськім фронтї.

Наші війська дійшли до просмиків на схід і на північ від Дурацца.

Заступник шефа Генерального Штабу пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронтї.

Як додатково зголошено, в ночи з 24 на 25 с. м. на схід від Armentieres відкинено наступ анґлїйського відділу.

В Шампанїї Французи заатакували на полудне від Sainte Marie a Py становиска здобуті нами д 12 с. м. Вони вийшли до першого рову широкости около 250 метрів.

На схід від Мози в присутности цїсаря на боевім фронтї осягнули ми важні успіхи. Геройські війська зайняли височину на полудневий захід від Louvement, село Louvement та ґрупи фортифікацій, положених дальше на схід. В давнім своїм розгонї бранденбурські полки дійшли аж до села та форту панцирного Douamont, який взяли приступом.

В долинї Woevre зломано ворожий опір на цїлім фронтї аж до околиці Marcheville (на полудне від гостинця Мец—Париж). Наші війська переслїдують утікаючого ворога.

Вість подана вчера про занятє села Chaupneville полягала на мильному донесеню.

На східнім фронтї.

Окрім успішних сутичок передних сторожий нема нїчо нового.

На балканськім фронтї.

Положенє не змінило ся.

Начальна управа армії

Здобутє наріжника кріпости Вердун.

БЕРЛІН (ТКБ). Урядово. Панцирний форт Douamont, північно-східний наріжник тривалої головної фортифікаційної лїнїї кріпости Verdun, здобув вчера пополуднї штурмом бранденбурський полк піхоти 24. — Нїмцї держать його сильно в своїх руках.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає

Дентистичне заведенє

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймованє зубів без болю і пльомбованє.

Штучні зуби в кавчуку і золотї.

Українським Січовим Стрільцям роботи виконує ся даром.

Зголошувати належить ся у асистента Наса.

Оголошеня.

Футро подорожне, молоді медведї, майже неуживане, на продаж. Відомість в Адмінїстрації „Укр. Слова“ у Львові. 1—2з

КУПУЙТЕ!

Найновійші видання У. П. Т.

I) „Українські Молитвенники“ для молодїжи, ріжного рода, малого догідного формату — 176 і 192 сторін гарного друку — в цїнї по 50, 60, 70 і 90 сот. 1 кор. і 1 кор. 20 сот.

II) „Коротку ґеоґрафію України“ Дра С. Рудницького богато ілюстровану (8° 244 стор. гарного друку). Цїна брошурованого примірника 3 кор., оправленого 3 к. 50 с. висилає за попереднїм надісланєм гроший, разом з почтовою оплатою, яка виносить 80 сот. за 5 кл'ґр. ваги (або 55 сот. реком. посилка яко друк до 1 кл'ґ. ваги). Канцелярія Українського Педаґоґічного Товариства — Львів ул. Мохнацького 12. На жаданє висилає ся ілюстрований цїнник видавництв. 2—3

Краєвий Союз Кредитовий

стов. зар. з обм. пор, 12

— у Львові, Ринок число 10. —

Маєтковий стан стоваришеня з кінцем року 1914.

Удїли К. 1,051.513·03; Резервовий фонд 63.982·—; Вкладки до обороту 1,791.324·09.

Число членів 1051. — Платить 4½% від вкладок ощадности. — Удїл виносить К. 50. — Вписове К. 2. — Дивіденда від удїлів 5%.

Дмитро Висоцький з Добровід, Збаражчина — на пошукує знакомих. Feldspital 10/14, Feldposr 311. 2—2з

Бандажі на пропуклину (Bruch) пупця, живота і опашної пахвини. Цїнники даром. Направки приймає М. Л. Полячек, Самбір 25. 5—6

Українські квіти

на побір воєнного додатку для родин змобілїзованих,

можна набути по цїнї 30 сот. за десять примірників, за попереднїм надісланєм гроший (також почтовими марками) в Канцелярії Товариства „Просвіта“, Львів, Ринок ч. 10. На почтову пересилку десять примірників треба долучити 10 сот. н

АРТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕНЄ РИТІВНИЧЕ

найдешевша фабрика кавчукових стампіль

Д. ВАЙСА

у Львові вул. Сикстуська ч. 13.

виконує гарно всї ритівничі роботи з металю, литі і прасовані.

Таблиці і шильди литі в ріжних металях, адреси до машин і на двері, надгробні таблиці, назви вулиць і числа на доми.

Всї замовленя виконуєть ся в якнайкоротшім часї.

Обезпечуйте своє майно від огню в Товаристві:

„ДНІСТЕР“

Кождий Українець повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то добробут цїлого народу.

Нема жадного иншого українського товариства асекураційного — тільки один „Днїстер“

„Днїстер“ рахує найдешевші оплати за обезпеченя селянських будинків.

„Днїстер“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам.

„Днїстер“ оцїнює та виплачує шкоди по огні скоро і ретельно, а на членів оцїнкової комісії запрошує все двох господарів.

„Днїстер“ дає підмоги українським школам і бурсам — де виховують ся селянські дїти. Люде асекуровані в „Днїстрі“ можуть дістати позичку у всїх великих банках і в товаристві взаїмного кредиту „Днїстр“.

Власні фонди „Днїстра“ виносять з кінцем 1914 року 4,473.970 корон.

В „Днїстрі“ можна обезпечати від крадежи з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цїнні папери і вексії за дешевою оплатою премії.

Адреса „ДНІСТРА“: 2

Товариство взаїмних обезпечень „Днїстер“, у Львові,

улиця Руська ч. 20. Тел. 788. (власний дім).

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.